

stu Istre, so Italijani zdivjali čez silo ter se psuje očitno ondi vsak, kdor ni laške krvi, najbolj pa slov. dijaki na tamošnjem učiteljišči. Tu bode treba pomoči in to od c. kr. gosposke. — V zapuščini pokojnega kardinala Mihajloviča v Zagrebu kaže se za več sto jezer dolga, ljudje pa so šteli kardinala med bogataše. — Drž. zbor ogerski je pritrnil trgovinski pogodbi z Italijo, Belgijo in Švico. — Minister Fjérvary je imel dvoboj s poslancem Ugronom in to zavoljo razžaljivih besed tega v drž. zboru zoper ministra. Minister mora sedaj iz službe svoje, ker drž. postava prepoveduje dvoboje in je čudno, če je že ud vlade več ne spoštuje.

Vunanje države. Na visoki šoli, katera se vzdržuje na stroške sv. očeta v Rimu, uči poslej profesor Denunzio staroslovenščino. To je lepo znamenje za to, da vlada v katol. cerkvi pravica in ljubezen do vseh ljudstev. — Italija dobi novo carinsko postavo, ime ji je catenaccio t. j. veriga. Ona terja visoko carino od živil, katera se prodajo iz države, pa tudi od nekaterih, kedar se kupijo po drugih državah za Italijo. V drž. zboru pa se brani Crispi in njegova stranke take postave, najbrž pa samo zato, da nagaja sedanji vladi, ki mu ni pogodu. — Francoska vlada zatrjuje, da ona ni sovražnica katol. cerkve, ali ako človek vidi nje ravnanje, lahko razsodi, koliko ji je v tem verovati. Ona v tem oziru pleše, kakor se ji piska od framasonstva. — Postava o društvih se ne dopada sedanji vladi ter hoče v tem oziru drugo, bolj ostro. — V Belgiji so prišli na sled posebni trgovini, pri njej hodi jim za služkinje ter se one prodajo, ne da same znajo za to, na Angleško. Zdaj bo pa menda tej trgovini konec. — V angleškem drž. zboru so imeli te dni nevoljo z drž. poslancem Hasting som; možu se očita, da je kacic 150.000 gold. zapravlil na škodo nekemu zavodu, čegar premoženje je bilo njemu na skrbi. Iz zbora peljali so ga v ječo. — Nemški cesar je povzdignil drž. kancelarja, generala pl. Caprivi, v grofa, znamenje, da mu vodi državne posle po volji. Bismarcku pa to ne bode prav, kajti on misli še zmerom, da cesar ne more biti brez njega. — Ruska vlada skrbi za tiste kraje, koder je strah gladú, sedaj tudi tako, da daje ljudem dela. To bode najbrž bolje, kakor pa, če jim daje le na posodo denar. — Bolgarska vlada je prišla v zamero pri Francozih, ker je izgela iz Sofije neko človeče; le-ta je delal ondi vedno nemir, pa je bil francoske krvi in zato ne pod domačo gosposko. — V Belem gradu so bile une dni volitve v mestni zastop a ni prišlo dovolj volilcev, zato so volitve preložili. Kaj je krivo take mlačnosti in to v prestolnem mestu? — Turski sultan ne mara se mešati v bolgarske prepire, da-si mu francoski poslanec prigovarja na vso silo, naj se pokaže

v tej reči za „gospoda“ Bolgarije. Doslej je še namreč Bolgarija pod neko tursko oblastjo, toda to je le po imenu, ne pa več v resnici. — Tisti misijonarji, ki so prišli iz Mahdijevih ječ v Afriki, so neki še precej zdravi, toda nazaj si ne želé več. Najbrž grede domov, v Evropo, deloma na Francosko, deloma pa na Angleško. — Po južni Ameriki se širi ustaja; skorej v vsaki državi jo imajo in tam je to sedaj lahko, kajti ondi imajo zdaj poletje, torej toplo zadosta. V Pernambuci so se sprijeli prebivalci in redarji v nedeljo ter je bilo do 100 ljudi več ali manj ranjenih, nekoliko pa je tudi umorjenih. To je prijazno mesto!

Za poduk in kratek čas.

Smrtna ura.

Iz poljščine za Slovence priredil J. Sattler.

(Dalje.)

Vladislav se je vrnil k roditeljem domov. Čez nekoliko mesecev uzrl je iz nova Helenko. Oče njen mu je razodel, da sedaj nič ne ovira njijinega zakona. Mati Vladislavova si ničesar ni bolj želela, nego da bi blagosloвила otroka za poroko, predno zatisne oči. Govorila mu je o zakonski sreči z osebo, polno blagih čutov in najčistejše ljubezni.

Ali vse to je na-nj imelo malo upliva. Vladislavu je bilo ravno tako malo mar za prijaznost Helenkinega očeta, kakor za vročo ljubezen materino. Misli njegove so se neprestano utapljale v smrtni uri, kateri se je bližal od dne do dne bolj. Naposled, poldrugo leto po oni znameniti noči, udal se je in šel pred altar. Duhovnik ga je nerazrušljivo združil s Helenko. Prisegajoč zvestobo in obetajoč ljubezen za vse žive dni je nerazumljivo jecljal, ker je vedel, da to prisego razbije v poldrugem letu smrt neizprosna.

Na svetu je že tako, da ljudje radi sodijo vse površno; zatorej se je govorilo le o Vladislavovi sreči; v globočino njega srca nihče se ni uzrl; koliko je bilo v njem britkosti! Vse, kar bi drugega opojilo s srečo, n. pr. čast, slava junaška, lepo posestvo, pametna in ljubezniva žena, — vse to je otrovalo njemu dneve življenja; največje skrbi mu niso razpodile žalosti s čela, in stokrat lažje bi pretrpel uboštvo, zaníčevanje, sramoto, kakor to, da je mogel krog sebe gledati raj, živeti pa v gotovosti, da ga skoro izgubi.

To, kar ljudje imenujejo vrhunec zakonske sreče, bilo je za-nj nov, težek obup. Helena postala je mati: povila mu je sina; on pa ga bode osirotil, zapustil nedoraslega, ki se niti spomniti ne bode mogel njegovega obličja in očetovskega ljubkovanja! Grozno to muko je prikrival več ko dve leti na vso moč pred ma-

terjo, ženo in sorodniki, imel je vedno za nje usmeh na ustih, da si prisiljen, le da bi ne ustrašil teh, ki so z njim iskreno občevali. Odkar je pa postal oče, ni se mogel več vzdržati. Mati je najprvo zapazila nenavadno njega veselost, s katero je hotel udušiti otožnost svojo; materi se je najprej čudno in neumljivo zdelo, zakaj se ogiblje vseh zabav in veselic; tudi ženo je začelo to vznemirjati.

Zaman sta se trudili ti dve ženski z las kanjem, da bi uganili žalosti tajni uzrok. Vladislav se je umel vedno izgovarjati; sedaj z nadlogo domovine, sedaj s kako drugo pretezo; med tem pa je črv skrivnostni razjedal polagoma to srce, ki je bilo zares vstvarjeno za življenje in drugim v srečo.

Ostalo mu je še samo mesec dni; ta čas je moral poravnati račun vsega življenja, da bi stopil čist pred sodnika; ta mesec je moral vrediti vse, da bodeta srečna žena in otrok. Ker je bil vedno redoljuben in skrben, uredil je mahoma vse stvari zadevajoče imetek. Prost svetnih skrbij in udan v voljo Božjo pričakoval je mirno ure smrtne. Ta gotovost bližnjega konca, kateremu se ni mogel ogniti na noben način, povrnila mu je ne samo mir, nego tudi veselost. V hiši nastala je radost, kakoršne se že davno niso spominjali. Helenka in mati sta se čutili najsrečnejši izmed vseh žensk.

Mesec je potekel; zadnjič je solnce zašlo Vladislavu. V tem slovesnem trenutku je zbral vse sile dušne in razodel z angeljskim pokojem materi in ženi grozno skrivnost, da mu je zapustiti to solzno dolino. Opisati žalosti teh dveh ljubečih bitij ni mogoče zemeljskemu peresu.

Vladislav se je pripravljaj na smrt.

Na vzhodnji strani hiše bila je lepa terasa ali stopnja, vodeča na vrt, kjer so stale navadno po letu v posodah pomaranče, citrone in druge redke cvetlice. Tja si je ukazal Vladislav prinesiti naslanjač. Vsedel je med mater in ženo, držeč na kolenih sinka v povojih.

Kako strašno je pač bilo to slovo! Kako se jim je dozdevala ta noč dolga in zopet kratka! Koliko raznih misli se jim je osnovalo v glavi o smrti, ki bode nastopila, in to tem bolj, ker je bil Vladislav popolnoma zdrav! Dojde li ta kruti gost, kakor strela z neba, ali morda kakor pošast iz propada zemeljskega, da požré svojo žrtev? Nihče ni vedel; samo pogledi teh treh nesrečnikov so begali blodeč s predmeta na predmet...

„Mislimo o bodoči moji domovini“, dejal je Vladislav in dvignil oči proti jasnemu nebu, ki je bilo posuto z nebrojnimi zvezdami; sedaj pa sedaj so se lahki oblaki postiljali mesecu pod glavo, kakor tedaj, ko je pred tremi leti šotoril v opustošenem samostanu Kartuzijanskem. Oh nesrečna noč! Oh nesrečna skrivnost, kupljena s tolikimi mukami!

Med tem se je na obzoru svitati začelo. Jutranja zora napoveduje prihod solnca; spev vzbujenih ptic, prepir petelinov v vasi, vse to oznanjuje na jedenkrat novo življenje o prirodi, nesrečnemu Vladislavu pa — smrtno uro.

(Konec prih)

Smešnica 52. „Oče“ pripoveduje France, prišedši iz šole, „oče, g. učitelj so mi dali dnes najboljši prostor v šoli!“ — „Kje pa?“ vpraša oče. „V zadnji klopi“, odreže se France veselo, „koj pri peči“.

Razne stvari.

(Najvišje darilo.) Nj. veličanstvo svetli cesar je daroval za ljudsko šolo pri sv. Martinu na Pohorji 100 glđ. iz lastnega premoženja.

(Drž. zbor.) Poslanci: Fr. Robič, baron dr. Pauli in dr. Klaič nasvetujejo v odseku, ki se posvetuje o trgovinskih pogodbah, naj drž. zbor ne vzprejme dostavka v pogodbi z Italijo, po katerem se pobira od naše strani kedaj samo po 3 glđ. 20 kr. carine od italijanskih vin. Dolej se pobira po 20 glđ., gotovo ne na škodo domače vinoreje naše.

(Državni poslanec) vič. g. dr. Lav. Gregorec je pred nekaterimi dnevi kaj izvrstno govoril v državnem zboru o naših razmerah; za zdaj se g. poslancu v imenu bralcev in volilcev zahvaljujemo za odlični govor, v prihodnjem letu pa ga bomo priobčeli.

(Celjska okolica.) Občina Celjska okolica je sklenila pri občinski seji dne 20. dec. ugovor, v katerem ostro zavrača razžaljive besede dr. Neckermanna. Tako je prav. Besede ugovora priobčimo pa v prihodnjem listu, da nam je ni treba trgati na dvoje.

(Cerkveno petje ob božičnih praznikih.) Cecilijinega društva veliki pevski zbor poje ob božičnih praznikih v stolni cerkvi v Mariboru pri polnočnicah, slovesni sv. maši mil. knezoškofa ob 10. uri, in v nedeljo na praznik sv. Janeza evangelista. Glasbeni umotvori, posebej maše dr. Wittove, so polne cerkvene resnobe in prave pobožnosti ter jih umetniki prištevajo najboljšim prvizvodom cerkveno-glasbene umetnosti.

(Redni občni zbor) telovadnega in gasilnega društva „Savinjski Sokol“ se vrši v dan sv. Štefana, 26. decembra 1891 v gostilni gospoda I. Lipolda v Mozirji. Vspored je tale: Ob polu 3. uri popoldne zbiranje Sokolov v gostilni g. Ivana Lipolda; ob 3. uri slavnostni spreved z gasilnim orodjem v novo poslopje. Zatem je občni zbor in po občnem zboru prosta zabava.

(Umrl) je v soboto v Novem mestu pri Dunaji R. Poznik, inženjer pri c. kr. namestniji Nižje Avstrije. Pokojnik je bil vri domoljub, da-si ni živel na slov. tléh.